

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibvs, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodière

Qvi ... Illas Omnes Complectitvr Historias, Qvæ Post Secvndam Sex
Tomorvm Editionem ...

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1586

VD16 ZV 1269

De S. Augusta martyre.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77432](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77432)

DIVÆ AVGVSTÆ VIRGINIS ET MARTYRIS

VITA, QUAM EX ANTIQVIS MONIMENTIS ET PIA
maiorum traditione clarissimus & doctiss. Dominus Minutius de Minu-
tij à Seruallo collectam et eleganter conscriptam ad nos misit,
patris sue patronam sic veneratus.

27. Martij.

Illa pars iam
 recensetur
 sub nomi-
 ne marchie
 Tarvisinæ.

M olim variæ ab Australibus regionibus nationes labe-
 factatis iam Imperij Romani rebus ad Italiã infestandam
 confluxissent, ac multi Barbari duces, soli vbertate & amce-
 nitate, cælique temperie illecti pedem in ea fixissent: con-
 stans inter ForoIulenses fama est, Matrucum quendam Prin-
 cipem & genere & opibus insignem, natione, vt ferunt, Ale-
 mannum sub ea tempora in agro ForoIulensi multis præ-
 dijs occupatis confedisse, & arcem regiumq; palatium in e-
 ditiore monte non procul à Seruallo construxisse. Vbi
 cum viribus facile auctus esset, in loci illius incolas tyrânidem exercere cepit, cru-
 delem quidem illam, sed eo multo crudeliorem, quod, cum acerrimus esset idolo-
 rum cultor, eos, qui Christi fidem profiterentur, vehementer infestaretur: cuius
 rei exemplum in Augulstam filiam tenera ætate virginem edidit. Nam cum illa ad
 Christianam religionem animum applacuisse, atque in ea non parum proficis-
 set, clam patre sacro baptisinate vltro experito & suscepto in Christianorum nu-
 merum referri voluit. relata autem piissimis veræ religionis ritibus plane addicta
 sic fuit, vt toros interdum dies in ecclesijs transigeret. Quæ res patri quoniam se il-
 la reciperet ignaro suspecta esse cepit, & cum vereretur ne fugam adornaret, dili-
 gentius obseruandam ratus, cum illa pro more ad pium illud locum secederet, clam
 exploratorem submisit, qui singula accuratè notaret, ac referret. Is templum Chri-
 stianorum ingressam secutus, virginem, quod genibus flexis, ac manibus vultuque
 ad cælum sublato more Christianorum Deum precaretur, ad eam religionem esse
 conuersam intellexit, & ad Matrucum mox rediens, rem, vt erat, renunciauit. qui
 grauius iratus filiam è templo confestim accersi iuberet. At illa patris iussa nuncian-
 ti constanter respondit, sibi cum Deo cælorum rege esse tunc negocium, vbi ei sa-
 tisfecerit, patri esse obtemperaturam, & precibus cum tandem modum imposuisset,
 ad patrem se retulit. quam ille ira vehementer accensus duris admodum verbis
 excepit, obiurgatam acriter, quod maiorum religionem, paternam autoritatem,
 familiæ decus, ac denique castitatem suam tam parui faceret, vt ijs neglectis ad alie-
 nam eamque contempnissimam religionem sese conuerteret. Ad quæ presentia ani-
 mo respondens virgo, rerum omnium conditorem Deum, inquit, quantum in me
 est amo, veneror & colo: cum calicollis frequens mihi est colloctio & cõsuetudo:
 castitatem pudicitiamque meam Christo regi deuoui & despondi, quem si tu quo-
 que cognouisses mi pater, haud dubie totum te illi dederes. Matrucus filiam sua mo-
 nita auersantè detestatus, eam in carcerem conijci iuberet, serio rursus admonitam,
 vt diligenter potius omnia perpendat, quam temerè in se patris iram concitet: ni
 faciat, grauissima eam manere supplicia. Postero die è carcere ad patrem adducta,
 cum, persisteret ne in sententia, rogaretur, fortiter respondit, Christum se vnum &
 verum Deum agnoscere & colere, cui soli perpetuò sit obsecutura. Qua virginis in-
 dicendo libertate magis etiam exacerbatus pater duos illi dentes euelli iuberet. Nec
 eo tormento tamen quicquam à constantia abducta, sed magis magisque ad Chri-
 sti fidem profitendam animum obfirmans, patri ijsque qui aderant omnibus palam
 edidit, non inuitam se quemuis etiam cruciatum & dolorem excepturam, nimirum
 vt Christi sui sponsi vestigijs insisteret, cumq; aliquotenus imitaretur, qui pro se-
 cerbissimam mortem subire non recusasset. Quo filiam animo esse ægerimè fe-
 rens pater, inducias nihilominus, & ad deliberandum tempus ei permittendum ra-
 tus, cum longè grauius supplicium nisi à religione Christiana deficeret intermina-
 tus esset, in carcerem retrudi imperauit. Vnde postridie eius dies rursus ad patrem
 deducta, cum nihil pretermisisset earum rerum quibus animum eius se flectere pos-
 se existimaret, omniaq; frustra essent, tandem furore correptus filiam inter duas ar-
 boreas

Matrucus
 Christianos affi-
 git, & in
 ter hos et
 iam filiã.
 Augusta
 Christiana
 nam religi-
 onem am-
 plectitur.
 In templis
 Christianis
 norum assi-
 dua est.

Precibus in-
 tenta, ab
 ijs ne qui-
 dem à pa-
 tre se abdu-
 ci patitur.

Augusta
 prudens re-
 sponsum.

conijcitur
 in carcere

Duos sibi
 patris ius-
 su dentes
 euelli ferri
 non impa-
 tienter.

SURIUS

aber
 nobis
 RVIII
 5

DE SANCTO PETRO ABBATE PORTVENSIS.

125

bones mediati suspendi, ac submisso igne torqueri iussit, cumque eam flamma nihil læderet, tota excogitata est, quæ prominentium clavorum acumine eius corpus dilaceraret. Sed hoc etiam tormenti genus, angelo cælitus demisso, qui rotam confringeret, euasit. Ad extremum ergo, postquam & patrem & adstantem turbam ad Christianam religionem frustra hortata esset, capite truncatur. Eius corpus aliquot post annis in eo monte repertum fuit, qui olim Mons Marcumtoni, postea vero ab ipsa virgine mons Sanctæ Augustæ nuncupatus est. Quo in loco extat templum ad virginis honorem extructum & consecratum: cuius primum ædificati nulla, reparati vero vetustissima memoria habetur. Illud satis constat omni ætate quamplurimos Diuæ Augustæ intercessionem à Deo fuisse liberatos, ac liberari continue, idque tabulæ votiuæ cum ab incolis tum à naucleris Venetis eò delatæ testantur. Porro Diuæ Augustæ festum 27. die Martij: Inuentio 22. Augusti, consecratio templi in Octaua Paschæ celebratur.

Tormenta quibus eius constantia tentat patitur irrita sunt. Capite plebitur.

Claret miraculis.

VITA PIÆ MEMORIÆ PETRI ABBATIS PORTVENSIS, PECCATORIS APPELLATI, EX LIBRO

quinto Hieronymi Rubei de gestis Rauennatum.

O ferè tempore, quo Petrus Damiani floruit, insignis habebatur Petrus Portuensis cœnobij præfectus: qui nobili Honestorum Rauennati familia genitus, literarum haud omnino expers, cum esset sacerdos, ut votum persolueret, quod in nauigatione, tempestate actus, nuncupauerat diuæ Mariæ Virgini, in portu Rauennati, ædem ac cœnobij extruxit: quod deinceps, ob eam à loco sumptam causam, Portuense cœnobium est appellatum. Ibi sacerdotum cœuentum instituit, quibusdam præscriptis legibus, quas Paschalis secundus Pontifex Max. ad se missas firmavit. Ab eo plurimum propagatus ordo est, qui nunc Canonicorum Lateranensium vocatur, egregium certè bonorum hominum ac doctorum seminarium. Eæ leges ab Rhenensibus, Bononiæ: Nicosensibus, in Pisano: à multisque, præterea acceptæ & seruatæ sunt. Senex obiit quarto Calendas Aprilis, anno à partu Virginis 1119. Rauennæ in Portuensi ab se extructo cœnobio: ibique ad læuam ingredientibus templum, iuxta sacram turrum sepultus est. Satis autem, ut puto, constare potest, quantum inter hunc & Petrum Damiani intersit. Est quidem vterque Petrus, vterque Rauennas: ambo sanctè ac innocenter vixerunt, eodemque ferè tempore: quodque fecit, ut multi eos non internoscerent, ambo Peccatores appellati: (inoleuerat enim mos, ut, qui religiosè tunc viderent, ob animi demissionem, sese inscriberent Peccatores: idque facillè cognosceret, qui monumenta illorum temporum euoluerit) Petrus tamen Portuensis præfectus, semper sacerdos, Petrus autem Damiani, monachus. Ille in Portuensi cœnobio perpetuò ferè vitam traduxit: hic in Catriana solitudine. Ille Rauennæ diem obiit suum: hic Fauentiæ. Ille quarto Calend. Aprilis: hic octauo Calend. Martias. Ille anno 1119. hic octuagesimo supra millesimum. Quodque hac ratione inter se differrent, Dantes de Petro Damiani scribens, Paradis. ca. 21. videtur testari. Dum enim Petrum Damiani loquentem iaducit, se Petrum Damiani fuisse inquit, in Catrianaque solitudine vixisse: Petrum autem Peccatorem, in diuæ Virginis Mariæ ad litus Hadrianum, commoratum.

Martij 29. B. Petri patria & familia.

Extruxit Portuense cœnobium. Instituit ordinem Canonicorum Lateranensium. Obiit.

Sepelitur:

Monachi olim peccatores vocati sunt.

(.)

APRIL